

PASKUTINIS ATODŪSIS

ROBERT BRYNDZA

DETEKTYVĖ ERIKA FOSTER

Šiurpiausios pabaisos yra tos, kurios slypi mūsų sielose...

Edgar Allan Poe

PROLOGAS

PIRMADIENIS, 2016 BALANDŽIO 29

Buvo trečia valanda ryto, automobilyje tvyrojo lavono tvaikas. Karštis nesitraukė jau kelias dienas. Jis važiavo įjungęs oro kondicionierių visu stiprumu, tačiau iš bagažinės vis tiek prasismelkė dvokas. Ji sparčiai iro.

Nuo tada, kai ją ten paguldė, praėjo pora valandų. Muses priviliojo tvaikas, ir vyriškis turėjo mosikuoti tamsoje, kad jas nuvytų. Toks mostagavimas ir plasnojimas kėlė juoką. Jei ji dar būtų gyva, gal irgi juoktųsi.

Nepaisant rizikos, jis mėgo šias naktines išvykas, važiuoti ištuštėjusiu greitkeliu, tuomet per priemiesčius į Londoną. Likus dviem keliukams, išjungdavo automobilio šviesas, o sukdamas į nutriušusią gatvę užgesindavo variklį. Automobilis laisvąją eiga tyloje riedėdavo pro namus tamsiais langais iki kalvos apačios, kur prieš akis, už mašinų stovėjimo aikštelės atokiau nuo kelio, išnirdavo apleistas audinių dažymo fabrikėlis. Ant šaligatvio šešėlių metė aukšti medžiai, o nuo miesto atsklindanti šviesa viską aplink spalvino drumstu oranžiniu atspalviu. Jis įsuko į stovėjimo aikštelę, dunksėdamas ir svyruodamas ant asfaltą iškilojusių medžių šaknų.

Vyras privažiavo prie eilės konteinerių šalia įėjimo į fab-

riką ir staigiai suktelėjo į kairę, tarp paskutinio konteinerio ir bagažinės palikdamas mažesnę nei pėdos tarpą.

Kuri laiką sėdėjo tyloje. Priešpriešinius namus užstojo medžiai, o vietoje, kur blokuotųjų namų eilė siekė stovėjimo aikštelę, matėsi tik plytų siena. Jis palinko prie daiktadėžės ir užsimovė latekso pirštines. Išlipo iš automobilio, nuo sutrūkinėjusio asfalto atplūdo kaitra. Pirštinių vidus akimirksniu sudrėko. Kai atidarė bagažinę, iš jos išzvimbusi į veidą metėsi mėsinė musė. Vyras sumosavo rankomis ir nusispjovęs ją nuvijo.

Žmogus nustūmė konteinerio dangtį; dvokas tiesiog pri-trenkė, į orą pakilo dar daugiau nelemtų musių, tarp šiltų pūvančių šiukšlių dedančių kiaušinėlius. Irzdamas ir spjaudydamasis jis vaikė jas ranka, tada patraukė prie mašinos galo.

Auka buvo labai graži iki paskutinės minutės, dar vos prieš kelias valandas, kai riebaluotais plaukais bei purvinais drabužiais raudodama maldavo. Dabar iš jos teliko suglebęs padaras. Šis kūnas nebereikalingas nei jai, nei jam.

Vienu lengvu judesiu kilstelėjęs ištraukė ją iš bagažinės ir paguldė išilgai juodų maišų, tuomet nuleido dangtį. Vyriškis apsidairė; buvo vienas, dar vienišesnis, nei prieš atsikratydamas jos. Įsėdo į automobilį ir leidosi ilgon kelionėn namo.

Ankstų kitos dienos rytą priešais gyvenanti kaimynė, nešina išsipūtusiu juodu maišu, nužingsniavo prie audinių dažymo fabriko. Nedarbo dienomis šiukšlių neišveždavo, o pas ją viešėjo vyro giminės su savo naujagimiu. Moteris atstūmė pirmojo konteinerio dangtį, ketindama įmesti maišą, ir ją užpuolė musių spiečius. Mosuodama rankomis ji atsi-traukė. Tuomet išvydo ant juodų maišų gulintį merginos

kūną. Ji buvo žiauriai sumušta: vienos akies nuo sutinimo nė nesimatė, galvoje žiojėjo gilios žaizdos, o ant kūno ankstyvo ryto kaitroje ropinėjo musės.

Tuomet nosį pasiekė smarvė. Moteris paleido maišą ir apsivėmė ant karšto asfalto.

PIRMADIENIS, 2017 SAUSIO 9

Detektyvė inspektorė Erika Foster stebėjo, kaip detektyvas Džeimsas Petersonas nuo trumpų dredų rankšluosčiu šluostosi tirpstančias snaiges. Aukštas ir lieknas vyras žavėjo saikinga arogancija. Užulaidos aklinai užstojo sukuriuojančių sniegą, fone jaukiai murmėjo televizorius, o nedidelę su virtuve sujungtos svetainės erdvę buvo užliejusi jauki, dviejų naujų šviestuvų skleidžiama šviesa. Po ilgos darbo dienos Erika ketino pasimėgauti karšta vonia ir anksti atsigulti, tačiau iš netoliese esančios žuvies ir bulvyčių užkandinės paskambinęs Petersonas pasiūlė užkąsti. Dar nespėjusi sugalvoti pasiteisinimo, ji sutiko. Anksčiau, kai Erika buvo vyresniąja tyrėja, abu sėkmingai atskleidė kelias žmogžudysčių bylas, o dabar jie darbavosi skirtinguose skyriuose: Petersonas buvo žmogžudysčių tyrimų komandos narys, Erika plūso su projektų komanda ir šios veiklos greitai ėmė nekęsti.

Petersonas nudrožė prie radiatoriaus ir tvarkingai padžiovė rankšluostį, tuomet šypsodamasis atsisuko.

— Siaučia pūga, — tarė pūsdamas orą į suglaustus delnus.

— Kaip Kalėdos? — pasiteiravo ji.

— Neblogos, su motina ir tėvu. Pusseserė susižadėjo, — pranešė nusirengdamas odinę striukę.

— Sveikinu... — Erika neprisiminė, kad kada nors būtų girdėjusi apie pusseserę.

— O tau kaip? Lankeisi Slovakijoje?

— Taip, pas seserį ir jos šeimą. Dalijausi dviaukšte lova su dukterėčia... Nori alaus?

— Tikrai taip, — atsakė Petersonas.

Užmetęs striukę ant sofos atlošo vyras atsisėdo. Erika atidarė šaldytuvą ir pažvelgė vidun. Daržovių stalčiuje išprausta gulėjo šešių skardinių pakuotė, o vienintelis maistas tebuvo puodas dienos senumo sriubos ant viršutinės lentynos. Ji pažvelgė į savo atspindį ant išgaubto nerūdijančio plieno puodo šono, tačiau metalo forma iškreipė atvaizdą it veidrodis iš apsigimėlių šou, ištempdama veidą ir suformuodama atsikišusią kaktą. Jai derėjo mandagiai pameluoti, jog yra pavalgiusi.

Prieš porą mėnesių, išgėrę bare su bendradarbiais, Erika ir Petersonas vakarą baigė vienoje lovoje. Nors nė vienas iš jų šio įvykio nelaikė *tik* vienos nakties nuotykiu, vėliau abu elgėsi profesionaliai. Kartu jiedu praleido dar dvi naktis prieš Kalėdas, ir abusyk Erika iš Petersono buto išėjo prieš pusryčius. Tačiau šįkart jie blaivutėliai sėdėjo jos bute, kur ant knygų lentynos prie lango auksiniame rėmelyje puikavosi velionio Erikos vyro Marko nuotrauka.

Pasistengusi nuvyti slegiantį nerimą ir kaltę ji ištraukė dvi skardines alaus ir uždarė šaldytuvo duris. Ant stalviršio gulėjo plastikinis dryžuotas raudonos ir baltos spalvų maišelis su žuvimi ir bulvytėmis, nuo jų kvapo Erikai kaupėsi seilės.

— Valgai tiesiog taip, iš popierėlio? — paklausė ji, atlaūždama skardinių liežuvėlius.

— Šis maistas tik taip ir valgomas, — atrėmė Petersonas. Jis sėdėjo vieną ranką užmetęs ant sofos atlošo, o kulkšnį užsikėlęs ant kitos kojos kelio. Atrodė ramus ir pasitikintis savimi.

Erika žinojo sugadinsianti nuotaiką, tačiau jie turėjo pasikalbėti; reikia nubrėžti ribas. Ištraukė dvi lėkštes ir atnešusi kartu su maistu bei alumi padėjo ant kavos staliuko. Jie tylėdami vyniojo popierių, nuo traškių žuvies gabalėlių ir minkštų geltonų bulvyčių pakilo garai. Kelias minutes abu tylėdami valgė.

— Klausyk, Petersonai, Džeimsai... — pradėjo Erika.

Staiga suskambo jo mobilusis. Vyras išsitraukė šį iš kišenės.

— Atleisk, turiu atsiliepti.

Erika linktelėjo ir mostelėjo jam kalbėti.

Atsiliepęs ir suraukęs antakius Petersonas klausėsi.

— Tikrai? Nieko tokio, koks adresas? — Nuo staliuko čiupęs rašiklį puolė paskubomis keverzoti ant bulvyčių popieriaus kampelio. — Aš netoli. Galiu tuoj pat išvažiuoti ir tave pavaduot, kol atvyksi... Neskubėk tokiu oru. — Jis baigė pokalbį, į burną prisikimšo bulvyčių ir atsistojo.

— Kas nutiko? — susidomėjo Erika.

— Pora studentų konteinery rado sumaitotą merginos kūną.

— Kur?

— Tatersolio kelias, netoli Niu Kroso... Šakės, kokios skanios bulvytės, — pasidžiaugė kimšdamas į burną dar. Tuomet nuo sofos griebęs odinę striukę patikrino, ar turi tarnybinį pažymėjimą, piniginę ir automobilio raktelius.

Erika vėl pajuto nuoskaudą, kad nebedirba žmogžudysčių tyrimų komandoje.

— Atsiprašau, Erika. Teks pratęsti kitą kartą. Man turėjo būti laisvas vakaras. Norėjai kažką pasakyti?

— Viskas gerai. Nesvarbu. Kas skambino?

— Vyriausioji inspektorė Hadson. Įklimpo sniege. Tiksliau, važiuoja iš centrinio Londono, o keliai prasti.

— Niu Krosas visai šalia, važiuosiu kartu, — nusprendė detektyvė, padėdama lėkštę ir nuo stalviršio griebdama piniginę bei pažymėjimą.

Vilkdamasis striukę Petersonas nusekė ją į koridorių. Užmetusi akį į mažytį veidrodėlį, Erika nuo lūpų kampučių nusivalė bulvyčių riebalus ir pirštais persibraukė trumpus šviesius plaukus. Veidas buvo nepadažytas, ir ji pastebėjo, kad net ir aukšti skruostikauliai po savaitės kalėdinio maisto suapvalėjo. Veidrodyje susikirtus jūdviejų žvilgsniams Erika atkreipė dėmesį į paniurusią Petersono išraišką.

— Kas nors negerai?

— Ne. Tik važiuosim mano mašina, — tarė jis.

— Ne. Važiuosiu savąja.

— Tai dabar vaidinsi viršininę?

— Apie ką čia kalbi? Tu važiuok savo, o aš savo. Keliausim konvojumi.

— Erika. Užėjau kartu pavalgyti.

— Tik pavalgyti?

— Ką nori pasakyti?

— Nieko. Sulaukei skambučio iš darbo, todėl man, kaip vyresniajai pareigūnei, derėtų apžiūrėti įvykio vietą. Juo labiau kad detektyvė inspektore Hadson užtruks... — jau tyliau užbaigė ji; susizgribo daranti spaudimą.

— Vyresniajai pareigūnei. Neleisi man to užmiršti, ką?

— Tikiuosi, nepamirši, — rengdamasi paltą atšovė. Tada išjungė šviesas ir abu nejaukiai tylėdami išėjo iš buto.

2

Ant priekinių žibintų krintant sniego kąsniams, Erika iš virtinės pro Niu Kroso traukinių stotį riedančių mašinų pa-

suko į Tatersolio kelią. Po minutėlės už jos sustojo ir Petersonas. Ten, kur kirtosi abu keliai, atokiau nuo gatvės stūksojo virtuvės baldų salonas su didele stovėjimo aikštele priešais. Prie įėjimo rikiavosi trys budinčių policininkų automobiliai, jų mėlyni blyksintys švyturėliai atsispindėjo balkšvoje aikštelės dangoje. Aukštyrė į kalvą driekėsi nenutrūkstanti blokuotųjų namų eilė, ir Erika matė keletą kaimynų: šie spietėsi nušviestuose tarpduriuose ir stebėjo, kaip policija išvynioja juostą ir atitveria aikštelę nuo arčiausiai esančio namo. Erika apsidžiaugė išvydusi Mos, ant šaligatvio priešais kordoną besikalbančią su uniformuotu pareigūnu. Šioji buvo patikima bendradarbė, kartu su Petersonu padėjusi tirti kelias žmogžudysčių bylas. Erika ir Petersonas kitapus kelio pamatė stovėjimo vietas ir kirto gatvę.

— Smagu matyti, šefe, — pasisveikino Mos, rankomis prilaikydama palto atlasus, kad už kaklo neprikristų sniego. Ji buvo žema tvirtai sudėta moteris trumpais raudonais plaukais ir gausybe veidą nusėjusių strazdanų. — Atvykote oficialiai?

Erikai atsakant „Taip“, Petersonas leptelėjo „Ne“.

— Gal duosite mums minutėlę... — kreipėsi Mos į pareigūną.

Jis linktelėjo ir patraukė link vieno iš tarnybinių automobilių.

— Kai Petersonui paskambino, buvau su juo, — paaiškino Erika.

— Visada malonu su jumis dirbti, šefe, — suglumo Mos. — Tik maniau, kad šiai bylai vadovaus detektyvė inspektorė Hadson.

— Esu čia, kol ji atvyks, — patikino Erika, mirksėdama nuo į akis krentančio sniego.

Mos permetė juos abu žvilgsniu, tuomet stojo nejauki tylą.

— Na tai parodysi, ką radot? — paragino Erika.

— Merginos kūnas, smarkiai sumuštas, — informavo Mos. — Prastas oras užgaišino ir ypatingųjų bylų grupę bei teismo medicinos ekspertą. Į skambutį atsiliepė budintis pareigūnas; vienas iš studentų, gyvenančių paskutiniame name ana ten, atėjo prie konteinerių ir rado kūną.

— Ar turime nusikaltimo vietos kombinezonų? — pasiteiravo Erika.

Mos sulinksėjo. Jos nužingsniavo prie skersai įvažiavimą ištemptos juostos ir pakliuvo į nepatogią padėtį, kai Erika stabtelėjo palaukti, kol Petersonas ją praleis. Ji sušnairavo, tas kilstelėjo juostą, ir detektyvė pralindusi nudrožė į stovėjimo aikštelę.

— Po paraliais, jie jau pora? — panosėje suburbėjo Mos. — Sako, nedirbk su vaikais ir gyvūnais, tik kažkodėl niekas nemini porelių.

Nuspūdinusi iš paskos ji prisijungė prie kombinezonus besitempiančių Erikos bei Petersono. Tada visi palinkę pras-muko pro juostą ir nuėjo iki didelio pramoninio konteinerio, grandine pritvirtinto prie plytinės baldų salono sienos. Lenktas dangtis buvo atstumtas. Mos nukreipė ryškią prožektoriaus šviesą į vidų.

— O Dieve, — atsiduso Petersonas ir prisidengęs ranka burną žengė atgal.

Erika nė nekrūptelėjusi žiūrėjo vidun.

Ant talpiaj sukrautų išardytų kartoninių dėžių paguldytas ant dešiniojo šono tįsojo merginos kūnas. Ji atrodė negaillestingai sumušta: akys sutinusios, o ilgi rudi plaukai sulipę nuo sustingusio kraujo. Žemiau liemens mergina buvo nuoga, kojos išraižytos pjūviais bei įdrėskimais. Vilkėjo trumpus, nenuspėjamos spalvos marškinėlius — šie buvo pernelyg prisisunkę kraujo.

— Pažiūrėkit čia, — pratarė Mos. Ji nukreipė prožektorių į merginos galvą, kur matėsi įdubusi kaukolė.

— Ją rado studentai? — paklausė Erika.

— Atvykus pareigūnui, jie laukė lauke, — atsakė Mos. — Kaip matote, paradinės studentų durys atsiveria į stovėjimo aikštelę, todėl atitvėrę nusikaltimo vietą nebegalėjome jų įleisti atgal.

— Kur jie?

— Policininkas juos susodino į ant kelio stovinčią mašiną.

— Uždarykim konteinerį, kol laukiam teismo medicinos ekspertų, — pratarė Erika, pastebėjusi, jog ant kūno ir jį supančių kartoninių dėžių susiformavo plonas sniego sluoksnis.

Pirštinėtomis rankomis Petersonas lėtai nuleido konteinerio dangtį, izoliuodamas palaikus nuo gamtos poveikio.

Jie išgirdo nuo policijos kordono sklindančius balsus bei radijo stotelės pyptelėjimą. Visi patraukė link detektyvės inspektorės Hadson, nedidukės tiesių šviesių plaukų moters bobo stiliaus šukuosena. Ji stovėjo šalia aukšto liekno vyro, vyriausiojo inspektoriaus Sparkso, kurio pailgą blyškų veidą margino aknės palikti randai. Juodi riebaluoti vyro plaukai buvo sušukuoti atgal, kostiumas — purvinas.

— Erika. Ką čia veiki? Girdėjau, buvai tolimoje galaktikoje, — pasišaipė tas.

— Dirbu Bromlyje, — patikslino ji.

— Na, tai tas pats.

Detektyvė inspektorė Hadson tramdė šypsena.

— Taip, visa tai išties juokinga, — pyktelėjo Erika. — Kaip ir negyvai uždaužyta mergina štai tame konteineryje...

Hadson su Sparksu liovėsi vaipėsi.

— Erika mums truputį padėjo. Dėl oro visi užtruko, o ji gyvena netoliese, — paaiškino Mos.

— Kai man paskambino, ji buvo šalia. Aš irgi gyvenu čia pat, — pradėjo Petersonas, bet Erika pervėrė jį žvilgsniu.

— Aišku, — pastebėjęs žvilgsnį burbtelėjo Sparksas. Tarsi išsisaugodamas šią informaciją mintyse, kad galėtų vėliau ją panaudoti, jis akimirką sustingo, tuomet nužirgliojo prie juostos ir suėmęs juoda pirštinėta ranka ją pakėlė.

— Būtinai gražink nusikaltimo vietos kombinezoną, Erika. Tada palauk kur nors už užkardos. Turim šnektelėti.

Mos ir Petersonas žiojosi prieštarauti, bet Erika nežymiai papurtė galvą ir nužingsniavo link kordono.

3

Palikusi nusikaltimo vietą Erika paėjęjo aukštyn gatve ir, atsidūrusi po šviestuvu išdrikusiam oranzinės šviesos plote, ėmė žingsniuoti pirmyn atgal. Ore sukuriavo stambios snaigės, detektyvė pritūpė, pasikėlė striukės apykaklę, rankas subruko į kišenes. Iš šalies stebėdama, kaip priešais policijos kordoną sustojo juodas kriminalistų autobusiukas, pasijuto bejėgė. Kad ir kaip spigino šaltis, nenorėjo grįžti į automobilį. Daiktadėžėje turėjo pakelį cigarečių — laikė blogiausiam atvejui. Nors rūkyti metė prieš kelis mėnesius, streso metu vis dar užvaldydavo nikotino poreikis. Vis dėlto nusprendė, kad Sparksas netaps priežastimi pasiduoti ir užsitraukti dūmą. Po kelių minučių jis išniro pro vartus ir prisiartino.

— Erika, kodėl esi čia? — paklausė. Stovint po šviestuvu jo plaukuose sužibo pavieniai žili plaukai, vyras atrodė išvargęs.

— Juk sakiau, sužinojau, kad detektyvė inspektorė Hadson atvyks vėliau.

— Kas tai pranešė?

Erika dvejojo.

— Buvau su Petersonu, kai jam paskambino, tačiau noriu pabrėžti, kad tai ne jo kaltė. Nesuteikiau jam pasirinkimo.

— Buvai *su* juo?

— Taip...

— Tyrinėjai neatrastą žemę, ką? — jis iššiepė dantis.

Nors buvo šalta, Erika pajuto, kaip skruostus užplūsta šiluma.

— Ne jūsų reikalas.

— Mano tiriamo nusikaltimo vieta irgi ne tavo reikalas. Vadovauju žmogžudysčių tyrimų komandai. Tu man nedirbi ir nesi laukiama. Tad verčiau atsiknisk.

Erika žengė artyn ir įsmeigė į jį akis.

— Ką jūs pasakėt?

Inspektoriui iš burnos padvelkė rūgštus pridvisęs kvapas.

— Girdėjai, Erika. Atsiknisk. Tu ne padedi, o tik kaišioji nosį kur nereikia. Žinau, kad kreipeisi dėl perkėlimo atgal į vieną iš žmogžudysčių tyrimų komandų. Ironiška. Juk kai vietoje tavęs paaukštino mane, demonstratyviai išėjai.

Erika įdėmiai spoksojo į jį. Žinojo, kad inspektorius jos nekenčia, tačiau praeityje jų pokalbius sušvelnindavo plonytė mandagumo skraistė.

— Nedrįskite taip su manimi kalbėti, — įspėjo ji.

— Nedrįskite taip su manimi kalbėti, *pone*.

— Šį tą pasakysiu, Sparksai. Gal jums ir pavyko laižant užpakalius gauti aukštesnes pareigas, tačiau autoritetą turite užsitarnauti, — nenuleisdama akių sušnypštė Erika.

Snigo vis smarkiau, didžiuliais kaskniais, šie lipo prie inspektoriaus kostiumo švarko. Ji iš paskutiniųjų stengėsi nemirskėti ir nenusisukti. Prie jų prisirišino pareigūnas, todėl Sparksui teko atitraukti žvilgsnį.

— Ko? — suurzgė jis.

— Pone, jau atvyko nusikaltimo vietos valdytojas, taip pat atvažiuoja baldų salono vadovas, galėsime įsijungti šviesas nuo jo tinklo.

— Čiuožk iš čia, — liepė Sparksas.

Jis kartu su pareigūnu nužirgliojo atgal prie policijos juostos, švieži jų pėdsakai liko sniege.

Pajutusi besikaupiančias ašaras, Erika tvardydamasi giliai įkvėpė.

— Liaukis, jis tik dar vienas suskis iš darbo, — subarė save. — Tame konteineryje galėjai gulėti ir pati.

Nubraukusi ašaras nuo veido ji apsisprendė grįžti į mašiną ir patraukė pro tarnybinį automobilį, kurio salone degė šviesa. Langai buvo pradėję rasoti, tad viduje ji įžiūrėjo tik tris jaunuolius: dvi merginas gale ir šviesiaplaukį vaikina priekyje. Vaikinukas buvo palinkęs tarp sėdynių, trijulė karštai apie kažką diskutavo. Erika sulėtino žingsnį ir galiausiai sustojo.

— Velniop viską, — susikeikė.

Apsigrėžusi grįžo prie mašinos. Dairydamasi, ar aplink nieko nėra, pabilsnojo į langą, paskubomis iškėlė pažymėjimą ir atidarė dureles.

— Jūs radote kūną? — pasiteiravo ji. Jaunuoliai pakėlė akis ir linktelėjo, veiduose vis dar atsispindėjo šokas. Visi atrodė ne vyresni nei aštuoniolikos. — Ar jau kalbėjotės su policija? — įkišusi galvą į automobilį paklausė.

— Ne, jau seniai čia sėdim. Liepė laukti, bet mes baigiam sušalt, — pasiskundė jaunuolis.

— Kitapus kelio stovi mano mašina. Pasišnekėkim įsijungę šildymą, — pasiūlė Erika.

4

Erika pareguliuo jungiklius, kol iš ventiliacijos angų išsiveržė šiltas oras. Greta jos keleivio vietoje atsisėdęs vaikinąs trynėsi rankas. Jis buvo šviesiaplaukis, liesas, spuoguota oda, vilkėjo marškinėlius ir ploną striukę, mūvėjo džinsus. Abi merginos įsitaisė gale. Viena jų, graži, rusvos odos, sėdėjo Erikai už nugaros. Mergina vilkėjo džinsus ir raudoną mežtinį bei ryšėjo violetinį hidžabą, susegtą kairėje kaklo pusėje sidabrinio drugelio formos segtuku. Šalia jos sėdinti draugė buvo žema ir putni, trumpais rudais plaukais. Dėl dviejų atikiusių priekinių dantų jos veidas atrodė tarsi triušio, mergina buvo susisiautusi į nešvarų persikų spalvos kilpinį chalata.

— Noriu užsirašyti jūsų vardus, — tarė Erika, iš rankinės traukdama užrašinę ir pasidėdama ją ant vairo.

— Aš Džošas Makolas, — prisistatė jaunuolis.

Ji brūkštelėjo per popierių tušinuku, šis nerašė.

— Gal patikrintum, ar daiktadėžėje yra kitas? — paprašė Erika.

Vaikinąs palinko paieškoti, ir pasikėlė marškinėliai atidengė kanapės lapelio tatuiruotę stuburo apačioje. Pasiraušęs tarp senų saldainių pakelių ir ypatingam atvejui skirtų „Marlboro“ cigarečių, ištiesė tušinuką.

— Galiu pasivaišinti? — paklausė vaikis, atradęs puspilnį mažų „Mars“ batonėlių pakelį.

— Prašom, — paragino ji. — O judvi norit?

— Ne, — atsakė hidžabą užsirišusi mergina ir pridūrė, kad jos vardas Aširja Kan. Antroji taip pat atsisakė šokolado.

— Aš Reičelė Doiks, rašoma be i...

— Ji turi omeny, kad Reičelė rašoma be i, ne Doiks. Dėl šito ji gali ir akis iškabinti, — įsiterpė Džošas, lupdamas antrą „Mars“ batonėlį.

Reičelė nepritariamai papūtė lūpas ir pasitaisė chalato klostes.

— Jūs visi nuomojate butą netoli baldų salono? — pasiteiravo Erika.

— Taip, esam Goldsmito universiteto studentai, — atsiliepė Reičelė.

— Aš studijuoju anglų kalbą, kaip ir Aširja. Džošas iš menų kurso.

— Ar pastarosiomis dienomis girdėjote arba matėte ką nors įtartino. Gal prie tų konteinerių ar baldų salono aikštelėje sukiojosi koks tipas?

Ant kelių susikryžiuoti rankas Aširja pasimuistė. Išplėtusi akis stebėjo, kaip vorele pro namą į stovėjimo aikštelę tursena kriminalistai.

— Čia pavojingas rajonas, naktimis nuolat aidi šūksniai ir riksmi, — pasakė ji ir pratrūko verkti.

Reičelė palinkusi ją apkabino. Džošas gromuliavo šokolado likučius, nepajėgdamas nuryti.

— Kokie šūksniai ir riksmi? — kamantinėjo Erika.

— Šalia yra keturi barai, didelė studentų koncentracija, o daugelis šių butų priklauso namų bendrijai, — dalykiškai išdėstė Reičelė. — Čia Pietų Londonas. Nusikaltimai vyksta kiekvienoj pakampėj.

Automobilio langai jau visiškai užrasojo. Nekreipdama dėmesio Erika pareguliuavo šildytuvą.

— Kas rado kūną?

— Džošas, — atsakė Reičelė. — Atsiuntė žinutę išeiti laukan.

— Atsiuntė žinutę?

— Tekstinį pranešimą, — buikai paaiškino Džošas.

Eriką dar sykį pribloškė kartų skirtumas. Pirmas jos ins-

tinktas būtų skuosti į vidų ir pranešti žinią, o Džošas išsitraukė telefoną.

— Kad jau mūsų konteineris buvo pilnas, pamaniau, jog esantys prie salono per Kalėdas naudojami nebuvo, todėl stovės tušti.

— Visi išėjome į kiemą, — tęsė Aširja.

— Kiek buvo valandų? — kvotė Erika.

— Apie pusė aštuntos, — atsakė Džošas.

— Kada užsidaro baldų salonas?

— Jis uždarytas nuo Naujųjų metų. Girdėjom, kad salono savininkas bankrutavo, — atsakinėjo Džošas.

— Taigi pastarosiomis dienomis buvo itin ramu?

Visi sulinksėjo.

— Ar pažįstate auką? Gal ji studentė ar šiaip vietinė? — klausinėjo Erika.

Suvirpėję nuo prisiminimų apie negyvą merginą, trijulė papurtė galvas.

— Čia gyvenam vos nuo rugsėjo, esam pirmakursiai, — tarė Džošas.

— Kada galėsime grįžti į butą? — pasiteiravo Reičelė.

— Jis — dalis nusikaltimo vietos. Tokie dalykai užtrunka, — atsakė Erika.

— Gal galima konkrečiau, pareigūne?

— Deja, ne.

— Tikriausiai ta panelė konteineryje — prostitutė, — taisydamasi chalataį dalykiškai pridūrė Reičelė. — Aplink tokių netrūksta.

— Pažįsti kokią nors vietinę prostitutę? — pasidomėjo Erika.

— Ne!

— Tuomet iš kur žinai, kad mergina buvo prostitutė?

— Na, o kaip kitaip ji atsidurtų... Kodėl dar gali šitaip nutikti?

— Reičele, būdama naivi ir greita kritikuoti, daug gyvenime nepasieksi, — pamokė Erika.

Reičelė kietai sučiaupė lūpas ir sužiuro pro aprasojusį langą šalia.

— Gal dar ką galite pasakyti? Kad ir kokią menką smulkmenėlę būtumėte pastebėję. Ar, neskaitant įprastinių keistuolių, netoliese niekas neslampinėjo? Niekas nepatraukė dėmesio? — Jaunuoliai papurtė galvas. — O kaimynai priešais? Kokie jie? — klausinėjo Erika, rodydama į tamsių namų eilę kitapus gatvės.

— Nepažįstam jų. Keletas studentų ir pora senūčių, — išpyškino Džošas.

— Kur apsistosim? — nedrąsiai prabilo Aširja.

— Draugas davė savo namų raktus, kad pašerčiau katę. Gal varom ten? — pasiūlė Džošas.

— Kur ta vieta? — paklausė Erika.

— Netoli Ledivelo.

— Pareigūne, kas bus toliau? — nerimavo Reičelė. — Turėsime atvykti į teismą ar dalyvauti atpažįstant nusikaltėlių?

Erikai jų pagailo; jie tik paaugliai, vos prieš kelis mėnesius palikę namus ir apsistoję viename iš neramiųjų Londono rajonų.

— Galite būti iškviesti į teismą, tačiau gerokai vėliau, — dėstė Erika. — Kol kas galime pasiūlyti psichologo konsultaciją. Pasidomėsiu dėl laikino apgyvendinimo, tačiau užtruks. Jei pasakytumėte adresą, pasirūpinčiau, kad kas nors pavežtų iki draugo namų. Be to, turėsime pasišnekėti dar kartą, kad užrašytume oficialius parodymus.

Aširja jau buvo apimusi ir atgalia ranka šluostėsi akis. Erika pasirausė rankinėje, ieškodama servetėlės.

— Ar kuriam nors reikia paskambinti tėvams?
— Turiu telefoną, — Reičelė patapšnojo chalato kišenę.
— Mano mama dirba naktimis, — pasakė Džošas.
— Mano telefonas vis dar bute. Jei galima, noriu paskambinti tėčiui, — imdama iš Erikos servetėlę, paprašė Aširja.
— Imk mano telefoną, mergyt, — pasiūlė Džošas, pro sėdynių tarpą atkišdamas mobilųjį.

Aširja surinko numerį ir, prispaudusi telefoną prie hidžabo, laukė. Džošas nuo lango nuvalė susikaupusią drėgmę. Atvažiavę patologai jau traukė šaligatviu neštuvus į stovėjimo aikštelę.

— Ją išmetė lyg kokią šiukšlę, — tarstelėjo vaikinai. — Kas taip elgtųsi?

Erika dėbsojo pro langą, beprotiškai trokšdama sužinoti atsakymą į šį klausimą. Prie vartų pasirodė nusikaltimo vietų kombinezonu apsirengęs Sparksas, ir Erika suprato, kad vienintelis dalykas, kurio dabar gali imtis, tai išvažiuoti.

5

Kitą rytą Erika pabudo viena. Vylėsi, kad Petersonas paskambins papasakoti daugiau apie nusikaltimą, tačiau įjungusi telefoną praleistų skambučių ar neskaitytų žinučių nerado.

Kelionė į darbą užtruko ilgiau nei įprastai; druskos barstytuvai dirbo kiaurą naktį, tačiau važiuojant nevalytais pažliugusiais keliais tekdavo kiek sulėtinti greitį. Galiausiai, pasiekusi Bromlį, Erika išvydo pilką miestelio centrą, pro žemus sunkius debesis mėgino prasiskverbti ryto šviesa. Sniegas nesiliovė kritęs, bet tirpo vos nusileidęs ant žvyru nubarsytų kelių, tačiau šaligatviai liko snieguoti, tam šalčio pakako. Bromlio policijos nuovada dunksojo pagrindinės gatvės gale

priešais traukinių stotį ir didelį „Waitrose“ prekybos centrą. Pro nekantrių laukiančiųjų eilę kavinukėje vienas po kito į stotį žygiavo blyškiaveidžiai keleiviai.

Ji pastatė automobilį požeminėje aikštelėje ir liftu užkilo į pirmą aukštą. Po naktinės pamainos link išėjimo dūlino keli uniformuoti pareigūnai: jie pasisveikino, Erikai einant pro darbuotojų spinteles į virtuvėlę. Užsiplikiusi arbatos nusinešė ją viršun į kampinį jai paskirtą kabinetą, ir, pamačiusi ant stalo laukiančią naują bylų stirtą, atsiduso. Kol atrinkinėjo bylas, pasigirdo beldimas į duris. Pakėlusį akis pamatė detektyvą konsteblių Džoną Makgorį, trečią dešimtį įpusėjusį išvaizdų tamsių plaukų pareigūną.

— Labą rytą, šefe.

— Labas rytas, Džonai. Kuo galiu padėti?

— Gal jau turėjote laiko peržiūrėti mano paraišką?

Praėjusių metų pabaigoje Džonas dirbo Erikos komandoje narpliojant istorinę dingusio žmogaus bylą, o kai ji sėkmingai buvo baigta, nusprendė pateikti paraišką paaukštinti į detektyvus seržantus.

— Atsiprašau, Džonai. Šiandien užmesiu akį... Na supranti, Kalėdos, šventinis laikotarpis.

— Dėkoju, šefe, — šyptelėjo tas.

Erika bjauriai pasijuto. Jo paraišką gavo dar savaitę prieš Kalėdas. Atsisėdusi prie stalo, prisijungė prie pašto dėžutės ir ketino perskaityti prisegtą failą, tačiau jos dėmesį patraukė naujas laiškas:

DĖMESIO: Detektyvei vyriausiajai inspektorei Foster, rašau dėl jūsų prašymo perkelti į žmogžudysčių tyrimų komandą. Apgailestauju, tačiau šį kartą jūsų paraiška nebuvo patvirtinta.

Pagarbiai

Baris Makgau

Londono policijos žmogiškųjų išteklių departamentas

— Sparksas... — atsilošė ji. Čiupo telefoną ir paskambino Petersonui. Šis atsiliepė po kelių signalų, iš balso atrodė vangus. — Žioplė. Prižadinau tave.

— Aha, — atsikrenkšdamas pripažino jis. — Dirbom ten iki antros ryto.

— Ką dar išsiaiškint?

— Ne kažin ką. Melanė Hadson liepė mums su Mos eiti nuo durų prie durų. Nė vienas kaimynas iš Tatersolio kelio nieko nematė.

— Klausyk. Atleisk, jei vakar pernelyg spaudžiau.

— Kodėl taip elgeisi?

— Niekam nesakiau, bet pateikiau dokumentus — norėčiau grįžti į žmogžudysčių tyrimų komandą.

— Ir dirbtum Sparksui?

— Ne, tirčiau žmogžudystes. Pastaruosius porą mėnesių kiurksodama prie stalo rašau sukniastas ataskaitas. Bet tiek to. Nebesvarbu. Prašymą atmetė.

— Gaila. Ar sakė kodėl?

— Ne.

— Erika, kai jie sprendžia tokius dalykus, tavo laipsnis ir atlyginimo dydis kiša koją.

— Manau, man koją kiša tai, kad esu savimi. Be to, lažinuosi, kad prie sprendimo prisidėjo Sparksas... O, kad prašymą būtų vertinę pagal išnagrinėtų bylų ir pasodintų žudikų skaičių.

— Tai nepadedą sutaupyti pinigų. Ar žinotai, kad žudikų talžymas kalėjime kainuoja tiek pat, kiek naktis „Ritz“ viešbutyje?

— Štai į ką viskas susiveda?

— Žinant, kokia esi protinga, tavo naivumas kartais stebina, Erika.

— Negalime šitaip galvoti. Jau ir taip pernelyg daug žmonių mano, jog pinigai svarbiausia...

Petersonas kitame linijos gale atsiduso:

— Klausyk, Erika, miegojau vos tris valandas. Sutinku su tavim, bet prieš leisdamasis į diskusijas turiu dar kiek pa-snausti.

— Gerai. Dar kartą atsiprašau dėl vakar.

— Viskas gerai. Nusiramink, išeitis atsiras.

— Žinau. Tiesiog nusibodo murkdytis užutėkyje ir irstyti per nesibaigiančius popiergalius dėl Ronaldo Makdonaldo*...

Erika išgirdo kažką atsikrenkščiant, ir žvilgtelėjusi aukš-tyn išvydo tarpduryje stovintį vyrą su kupeta raudonų plau-ku. Tai buvo pats Ronaldas Makdonaldas: vyriausiasis ins-pektorius Jeilis.

— Žiūrėk, turiu bėgti, — ji baigė pokalbį. — Labas rytas, šefe, kuo galiu padėti? — susigūždama paklausė.

— Erika, gal šnektelėkim? — tarė jis.

Jeilis buvo augalotas vyras su tankia prie plaukų derančia raudona barzda, išraudusiu ir spuoguotu veidu bei didelėmis pavandenijusiomis akimis. Erikai kilo mintis, kad inspekto-rius nuolat atrodo taip, lyg jį netrukus galėtų ištikti nervinė reakcija į suvalgytą maistą.

— Taip, pone. Dėl peiliu įvykdytų išpuolių statistikos ataskaitos?

— Ne. — Jis uždarė duris ir priėjęs atsisėdo priešais sta-lą. — Telefonu kalbėjau su vyriausiuoju inspektoriumi Spar-ksu.... — Jeilis turėjo įprotį nebaigti sakinio, o palaukti, kol pats įkiši galvą į kilpą ir pripažinsi kaltę.

— Kaip jis laikosi? — atsainiai paklausė Erika.

* Ronaldas McDonaldas yra klounas, pagrindinis „McDonald's“ talismanas. (Čia ir toliau vertėjos pastabos.)

— Sakė, kad vakar vakare įsibrovei į jo tiriama nusikaltimo vietą.

— Atvykau ten su detektyvu inspektoriumi Petersonu. Buvome kartu, kai jį iškvietė, o kitus pareigūnus užgaišino oro sąlygos, todėl nusprendžiau pasitarnauti ir nuvažiauvau kartu...

— Sparksas teigia turėjęs tau įsakyti palikti nusikaltimo vietą.

— Ar žodis „atsiknisk“ gali būti traktuojamas kaip įsakymas, pone? Čia tiksliai citata.

— Tuomet tu pasilikai ir išklausei trijų studentų, radusių Leisės Grin palaikus, parodymus.

Erika kilstelėjo antakius.

— Jis išsiaiškino aukos tapatybę?

Susipratęs, kad atskleidė daugiau, nei ketino, Jeilis priekando lūpą.

— Dėl Dievo meilės, Erika. Nesiliauji zyzti dėl paaukštimo, bet elgiesi kaip paauglė!

— Trys liudininkai buvo palikti vieni nešildomame policijos automobilyje. Tatersolio kelias — gana pavojinga vieta. Buvo vėlu, jie vilkėjo plonus drabužius. Viena mergina buvo susisiautusi chalatu, kita ryšėjo hidžabą... — Erika leido žodžiams pakibti ore, tuomet tęsė. — Ten sėdėjo jaunos pažeidžiamos merginos, pone, o juk mes bandome susidoroti su padidėjusia islamofobija, ypač skurdesniuose kvartaluose...

Jeilis kilstelėjo vešlų antakį ir minutėlę pirštais barbeno į stalą. Abu suvokė, kad Erika griebiasi šiaudo, tačiau viskas buvo tiesa.

— Pone, surinkau trijų liudininkų parodymus, suorganizavau jiems saugią vietą apsigostoti ir elektroniniu paštu vy-

riausiajam inspektoriui Sparksui nusiunčiau išsamią ataskaitą su visa informacija.

— Erika, žinau, kad čia nesi laiminga. Suprantu. Ir man ne ką smagiau su tavimi dirbti.

— Kreipiausi dėl perkėlimo, bet prašymą atmetė.

Jeilis atsistojo.

— Vadinasi, tęsiam darbus. Iki vakaro noriu gauti miestyje peiliu įvykdytų išpuolių statistikos ataskaitos juodrašį.

— Žinoma, pone.

Jis žiojosi dar kažką sakyti, tada linktelėjo ir išėjo. Erika atsilošė ir įsistebeilijo pro langą. Pagrindinė gatvė driekėsi tolyn iki perėjos, kur prasidėjo pėsčiųjų zona. Prie viską po svarą parduodančios krautuvėlės rikiavosi padrika eilė. Pasirodęs jaunas azijietis pakėlė grotas, ir minia metėsi į priekį.

Erika ruošėsi užsiplikyti dar arbatos, bet suskambo telefonas.

— Čia detektyvė inspektorė Foster? — pasigirdo jaunas vyriškas balsas.

— Taip, kalba detektyvė vyriausioji inspektorė.

— Sveiki. Aš Džošas Makolas, vakar vakare... — balsas nutrūko, fone girdėjosi kavos virimo aparato burzgimas. — Ar galim pasikalbėti?

— Džošai, su tavimi dėl oficialių parodymų susisieks kuris nors iš mano kolegų.

— Prieš kalbėdamas oficialiai, noriu šnektelėti su jumis.

— Apie ką?

— Apie žmogžudystės auką, — sušnabždėjo jis.

— Bet sakei, kad jos nepažįsti?

Kitoje linijos pusėje kurį laiką tyrojo tylą, tuomet jis tarė:

— Nepažįstu tos merginos. Bet turbūt žinau, kas ją nužudė.

6

Erika sutarė su Džošu pasimatyti judrioje Broklio gatvėje įsikūrusiame tradiciniame britų bare „Brockley Jack“, neseniai perstatytame gastrobaro stiliumi. Vienuoliktą ryto čia buvo tylu, tik du suskretę seniokai tuštino po pintą alaus, o šalia buvo pasistatę dar po vieną.

Už baro juodais ilgarankoviais marškinėliais vilkintis Džošas ant didelės sidabro spalvos kavavirės dėliojo švarius indus. Vaikinukas atrodė išsigandęs.

— Labas. Kur nori pasikalbėti? — paklausė Erika.

— Nieko prieš, jei eisim prie staliukų lauke? Turiu parūkyt, — atsakė jis.

Pro duris jam už nugaros išnirusi pusamžė labai prisidžiūsi moteris raukta raudona palaidine dėbtelėjo į Eriką.

— Spėju, norėsit kavos? — piktai amtelėjo ji.

— Juodos be cukraus, — paprašė Erika.

— *Atnešiu abiem. Džošai, jei reikia, įsijunk šildytuvus.*

Baro kiemelis buvo nedidelis, aukšta jo siena rėmėsi į eilę namų. Jiedu susėdo ant pakylės po stogeliu. Džošas spustelėjo šildytuvo ant ratukų mygtuką, prietaisas suūžęs pradėjo veikti, ir vaikiną pritraukė jį arčiau. Į Eriką pūstelėjo šiltas oras. Iš baro išlindo moteris, nešina kava ir pelenine.

— Jei manęs prireiktų, būsiu bare, Džošai... Nepamiršk, jis paskambino *tau*, — priminė Erikai, susiraukusi grįždama į vidų.

— Ar ji tik loja, ar dar ir kanda? — gurkštelėdama kavos pasmalsavo Erika.

— Sandra šauni; ji man kaip antra mama, — paprieštaravo Džošas, išsitraukdamas pakelį cigarečių ir vieną jų prisidėdamas. — Iš kur jūs? Keistas akcentas.

— Iš Slovakijos, bet dvidešimt penkerius metus gyvenu Didžiojoje Britanijoje.

Suspaudęs rusenančią cigaretę, Džošas pakreipė galvą ir vertindamas nužvelgė Eriką.

— Akcentas lyg šiaurietiškas, bet girdėti ir užsieninių gaidelių.

Erika atkreipė dėmesį, koks blyškus vaikiną atrodo blausioje sausio saulės šviesoje.

— Taip. Anglų kalbą išmokau Mančesteryje, kur susipažinau su savo vyru, — prisipažino ji.

— Seniai ištekėjusi?

— Našlė. Jis mirė prieš kelerius metus.

— Užjaučiu.

Nors lauke spaudė šaltis, prie šildytuvo darėsi karšta. Džošas patraukė viršun rankoves, bet staiga susizgribo, tačiau Erika suspėjo alkūnių linkiuose pamatyti adatų žymes.

— Džošai, ši byla ne mano. Turėjai prašytis pasikalbėti su vyriausiuoju inspektoriumi Sparksu.

— Tuo kraupiu biču, panašiu į hemorojaus kamuojamą vampyrą?

Erika užgniaužė šypsena.

— Tuo pačiu.

Džošas užgesino nuorūką, prisidėgė kitą cigaretę ir prikandęs lūpą išpūtė dūmus.

— Galiu šį tą papasakoti apie mirusią merginą. Bet tai reiškia, kad turiu prisipažinti dėl kai ko nelegalaus.

— Kalbėkime hipotetiškai, — uždėdama ranką jam ant peties, patarė Erika.

Vaikinas truputį atsitraukė.

— Kas, jei žmogus iš platintojo pirkto narkotikų, o tada tą platintoją pamatė nusikaltimo vietoje? — išbėrė jis.

— Apie kokius narkotikus kalbame? Kanapes?

Jis papurtė galvą.

— Daug blogiau.

— O tas žmogus turi teistumą?

— Ne. Jis neteistas, aš neteistas... — tyliai pratarė, stebeilydamas į grindis.

— Tuomet nemanau, kad Karališkoji prokuratūra patrauks baudžiamojon atsakomybėn. Tau padėti?

— Turiu numerius, tik reikia prisiruošti paskambint... — piktai mirksėdamas, kad nuvytų besikaupiančias ašaras, Džošas sumygo trečią nuorūką.

— Džošai, juk matei merginą konteineryje. Tai smurtinė mirtis.

Jis linktelėjo ir brūkštelėjo per akis.

— Gerai. Yra toks platintojas, jis nuolat valkiojasi greta studentų. Išnešti šiukšlių susiruošiau anksčiau, nei sakiau. Kai pirmą kartą išėjau, jis jau buvo ten, tas platintojas. Todėl grįžau į vidų.

— Koku metu?

— Penktą, pusę šeštos.

— Kodėl jį pamatęs grįžai į vidų?

— Aš skolingas... Nedaug, bet jis grėsmingas. Maniau, dar prisikabins.

— Ką jis ten veikė?

— Paprasčiausiai stovėjo prie konteinerio.

— Tik stovėjo?

— Ranką laikė įkišęs vidun. Tada atsitraukė ir spoksojo.

— Koks jo vardas?

- Stivenas Pirsonas.
- Adresas?
- Kiek žinau, jis benamis.
- Džošai, ar kūną radai pusę aštuntos, kaip ir minėjai?
- Taip, tai tiesa. Kai vėl išnešiau šiukšles apie pusę aštuntos, jo neberadau.
- Gal sutiktum, jei visą šią informaciją įrašytume, duotum parodymus?
- O jei pasakysiu „ne“?
- Jei pasakysi „ne“, turėsi bėdų dėl narkotikų ir sąžinę kamuos merginos mirtis.
- Džošas įbedė akis į žemę ir linktelėjo galva.
- Gerai.

Vėl įlipusi į automobilį Erika paskambino Džonui ir Bromlį ir gavo detektyvės inspektorės Hadson numerį. Melanės telefonas iš karto persijungė į atsakiklį, tad ji paliko balso pranešimą, nupasakodama smulkmenas apie Džošą bei ką šis matė.

Erika nukreipė žvilgsnį pro langą į stovėjimo aikštelę. Pradėjo smarkiai snigti, ir pro avarinį išėjimą su šiukšlių maišu rankose išlėkusi Sandra sviedė jį į pravirą konteinerį.

Tuomet Erika dar paskambino išsiaiškinti, kas atliks Leisės Grin skrodimą.

7

Kitą rytą iškart po vienuoliktos Erika atvyko į morgą Luišame, kur ją pasitiko teismo medicinos patologas Dagas

Kernonas. Geraširdis drūtas vyras buvo įkopęs į šeštą dešimtį, jam ant galvos styrojo trumpi žili plaukai, o rausvas veidas švytėjo.

— Erika Foster, džiaugiuosi pagaliau susitikęs. Daug apie jus girdėjau! — džiugiai sugriaudėjo jis, spausdamas ranką ir lydėdamas moterį į nedidelį kabinetą prie morgo.

— Gero ar blogo?

— Ir vieno, ir kito, — vyras stumtelėjo nusmukusius akinius aukštyn ir nusišypsojo.

Erika pamelavo, kad dalyvauja Leisės Grin nužudymo tyrime. Jos laipsnis ir reputacija tai leido, tačiau žinojo, kad turėdama tokių laipsnį ir reputaciją privalėtų elgtis protingiau.

— Prasilenkėte su detektyve inspektore Hadson. Maniau, kad būdama vyresniąja tyrėja, ji jus informuos?

— Inspektorė norėjo, kad susidaryčiau savo nuomonę, — skiedė Erika. — Tikiuosi, jums nebus sunku dar kartą viską pakartoti?

— Ne. Visai ne, — numojo ranka patologas.

Jo kabinetas buvo užgriozdintas įprastų medicinos knygų tomų prikrautomis lentynomis bei keistenybėmis, kurių turi vyresni medicinos srities atstovai. Taip pat pūpsėjo lavos lempa ir po langeliu pastatytas bėgtakis, kurio takelis buvo apdéliotas daiginimo padėklais — juose vešėjo Kernono auginamos salotos. Regis, vyras žavėjosi britų aktore Keite Bekinseil — Erika suskaičiavo devynias nuotraukas, kuriose buvo užfiksuotas vis kitas jos vaidmuo. Ant stalo mėtėsi visokiausi riebalams nelaidūs pakeliai su mėsa ar sūriu, o ant medinės lentelės gulėjo kepalas naminės duonos.

— Gal alkana? — pasekęs detektyvės žvilgsnį, pasiteiravo patologas. — Ketinau prisišveisti ir atsidaryti žmonos marinuočių aštrių daržovių.

— Ačiū, ne. Turiu grįžti į darbą, — atsisakė Erika. Jai daug kartų teko matyti lavonus, bet nebuvo tikra, ar čorisas ir stiltono sūris išvydus kūną ilgai užsilaikys skrandyje.

— Supratau, tada eikim.

Iš jaukaus kabineto perėjus į vėšų morgą, Kernono elgesys pasikeitė. Gergždžiant metalui patologas ištraukė prie galinės sienos stovinčio šaldytuvo stalčių, kuriame gulėjo juodas lavonmaišis.

Erika nužingsniavo prie morgo kampe stovinčio kompiuterio ekrano, kuriame matėsi Dago ataskaita ir Leisės vairuotojo pažymėjimo nuotrauka. Iš jos žvelgė patraukli, vidutinio ūgio mergina ilgais spindinčiais plaukais, plačia aukšta kakta bei smailiu smakru. Kone angeliškas jos grožis spinduliavo jaunatve, ir visa tai buvo užfiksuota pažymėjimo nuotraukėlėje. Erika nujautė, kad tikrovėje mergina buvo dar gražesnė.

Už nugaros Erika išgirdo lėtai ir sklandžiai atsegamą užtrauktuką, tada Dago atlenkiamų lavonmaišio kraštų traškesį. Ji giliai įkvėpė ir atsisuko.

Kraujas nuo kūno buvo nuplautas, tačiau mirusioji, lyginant su nuotrauka, atrodė neatpažįstama, su didžiuliais sutinusiais kapšeliais vietoje akių. Konteineryje Leisė tįsojo ant šono, o dabar gulėjo ant nugaros, tad Erika pamatė, jog kairysis skruostikaulis sulaužytas. Krūtinę, rankas ir šlaunis darkė gilūs pjūviai.

Luktelėjęs, kol Erika apžvelgs kūną, Dagas ėmė dėstyti išvadas:

— Panašu, kad šie pjūviai padaryti ypač aštriu įrankiu. Visi vienodo gylio ir ilgio, todėl, manyčiau, auką daug kartų čaižė nedidele aštria geležte. Užpakalinėje kaukolės dalyje matyti sutrenkimas, kairioji okuliarinė sritis — tai yra aki-

duobė — bei kairysis skruostikaulis sutrupinti. Kaip matai, jos ausys pradurtos, o auskaras iš kairės ausies išplėštas. — Jis parodė išdrėkstą ausies spenelį.

— Ji išžaginta?

— Sėklos ar latekso likučių neradau, — atsakė jis. — Bet ant vaginos sienelių yra vidinių žaizdų. Įpjovimai maži, tačiau vėlgi atrodo, lyg buvo kišama nedidelė aštri geležtė... Tarkim, kišeninis „Stanley“ peiliukas arba skalpelis.

— Kad pakankintų, — užbaigė Erika.

— Taip, manyčiau. Pažiūrėkite ir į riešus. Jie nusėti mėlynėmis, lyg būtų buvę surišti. Manau, kad šiuo atveju riešai buvo suveržti plona grandine: pažvelkit, matyti grandys. Lygiai tokių pat mėlynių yra ir ant kaklo.

— Ji buvo surišta... O panagėse ką nors radote?

— Atkreipkit dėmesį į pirštus, — švelniai kilstelėdamas vieną ranką pridūrė jis.

Erikai sugniaužė skrandį. Nagai buvo nuplėšti.

— Kai mačiau ją nusikaltimo vietoje, jos pirštai buvo sulenkti ir priglausti prie skruosto. Šito nepastebėjau... Tikriausiai ji įdrėskė užpuolikui, o šis nenorėjo, kad rastume jo DNR, — svarstė Erika.

Dagas linktelėjo.

— Dešinė ranka dviejose vietose lūžusi, ir, kaip matot, dešinės pėdos pirštai sutraiškėti, — tęsė jis.

— Mirties priežastis?

— Nepaisant visų sužeidimų, tikroji mirties priežastis yra mirtinas nukraujavimas dėl pjūvio kairėje šlaunyje, ties šlaunine arterija. — Jis pasitraukė prie stalo krašto ir atsargiai praskyrė merginos kojas, atidengdamas mažytį įpjovimą vidinėje šlaunies pusėje prie kirkšnio.

Erika pastebėjo, kad gaktos plaukai nuskusti, kur ne kur styro šereliai.

— Gaktiplaukiai nuskusti skrodimo metu? — pasiteiravo.

— Ne.

Erika nenorėjo pulti daryti išvadų, bet ar tai gali rodyti, jog mergina buvo paleistuvė? Ji vėl nukreipė akis į Dagą.

— Šito nenaudočiau kaip moralinio kompasos šios vargšėlės atžvilgiu, — skaitydamas jos mintis patarė Dagas. — Ar ji priėmė blogą sprendimą? O gal, įvykiams pakrypus netinkama linkme, nebevaldė situacijos? Tą išsiaiškinti turėsite jūs.

— Apie jos dingimą pranešta praeitą savaitę, o po kelių dienų rastas kūnas, — pradėjo Erika.

— Taip. Mano manymu, žaizdos padarytos per kelias dienas: kai kurios jau pradėjusios gyti. Pjūvis per šlauninę arteriją buvo mirtinas, ir spėju, kad auka nukraujavo per kelias minutes.

— Vadinasi, galvojate, kad ji buvo kažkur laikoma ir kankinama?

— Galiu tik pasakyti, kad sužeidimai padaryti per dvi ar tris dienas...

— Nustebau, kad taip greitai išsiaiškinote tapatybę, — prisipažino Erika.

— Gan paprasta, kai auka randama su rankine, pinigine ir tapatybės kortele... Bet jūs juk tai žinote? — prisimerkė jis.

— Na taip, aišku.

Vyriškis dėbtelėjo taip, lyg netikėtų, tačiau tęsė:

— Pjūvis vidinėje šlaunies pusėje ties šlaunine arterija yra tikslus. Jis išmanė, kur brūkštelėti peiliu...

— Sakot, ten buvo jis?

— Mokote mane politinio korektiškumo, Erika?

— Ne. Esu mačiusi, kad moterys moka niokoti ir smurtauti ne ką mažiau nei vyrai...

Jis mostu pakvietė ją prieiti prie didelio, ant plytelėmis

kljuotos sienos pritvirtinto anatomijos plakato. Čia ant neiškios lyties kūno delnais į viršų atverstomis rankomis buvo pavaizduoti visi pagrindiniai organai ir arterijos.

— Matote, čia — vidinė šlaunies pusė, joje šlauninė arterija, — patologas bakstelėjo tušinuku. — Arterija slypi riebaliniame audinyje. Ji naudojama kaip prieigos taškas širdies procedūroms atlikti: pavyzdžiui, kai įvedamas kateteris norint praplatinti aortos vožtuvą. Tokia procedūra neinvazinė; ją galima atlikti per kirkšnį, neatveriant krūtinės ląstos.

— Manote, žudikas turi medicinos žinių?

— Pasikartosiu, tą turėsite išsiaiškinti su vyresniąja tyrėja.

— Mirties laikas aiškus?

— Atsižvelgiant į kūno sustingimo laipsnį, sakyčiau, ji mirusi 48 valandas ar dar anksčiau.

Lieka keturios dienos nuo jos dingimo, svarstė Erika. Keturios dienos baimės, agonijos ir skausmo.

Ji nususuko nuo kūno schemas ir grįžo prie stalo dar kartą žvilgtelėti į Leisę bei įpjovą jos šlaunyje.

— Ar gali būti, kad tas žmogus pataikė aklai? Gal sutapimas, kad rado tą šlauninę arteriją ir įpjovė? — pasiteiravo ji.

— Taip, tačiau pirmą kartą ją rasti ir dar taisyklingai įpjauti būtų visiškas atsitiktinumas. Arterijos vietą nustatyti būtų buvę lengviau merginai esant nesąmoningai, bet aki-vaizdu, kad ji kovojo.

Erika nunarino akis į sumuštą ir sulaužytą Leisės kūną. Ilga, kruopščiai nuo bambos iki krūtinės sudygsniuota siūlė po skrodimo visai nederėjo su kur papuola padarytais sužalojimais. Erika troško, kad ir kiti įpjovimai būtų užsiūti. Rodos, jie merginą tik dar labiau apnuogina.

— Būtų puiku, jei pagautumėte tą išgamą, — nutaisęs liūdną veido išraišką, tarstelėjo Dagas.